

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
KONKURENCIJSKOG VIJEĆA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2005. GODINU**

Sarajevo, maj 2006. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZORSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	Nalazi i preporuke	4
1.1.	Sistem internih kontrola	4
1.2.	Planiranje i izvršenje budžeta	5
1.3.	Nabavke	6
2.	Korespodencija	6

Prilog 1: Tabela 1 «Izvršenje budžeta za period 01.01. - 31.12.2005. godine»;

Prilog 2: Komentari na nacrt Izvještaja broj: 01-01-16-488/06 od 16.16.2006. godine;

Prilog 3: Odgovor na komentare broj: 05-1-16-309-4/09 od 19.06.2006. godine.

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) za 2005. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Konkurencijskog vijeća je odgovorno za finansijske izvještaje, za postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski osnov revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojim se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvještavanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Konkurencijskog vijeća za 2005. godinu prikazuju u svim značajnim aspektima realno i istinito finansijsko stanje na dan 31.12.2005. godine.

Bez namjere daljeg kvalifikovanja našeg mišljenja skrećemo pažnju na unaprijeđenje procesa planiranja i praćenja izvršenja budžeta, na neblagovremeno dostavljanje Informacije o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine i na obaveznu dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama (tačka 1.1., 1.2. i 1.3. Izvještaja).

II REVIZORSKI IZVJEŠTAJ

1. Nalazi i preporuke

1.1. Sistem internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Konkurencijskom vijeću. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Konkurencijsko vijeće nije do sada preduzimalo aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama što je obaveza koja proizilazi iz odredbi Zakona o izvršenju budžeta.

Ured za reviziju podržava ovakav model uspostave sistema internih kontrola, te preporučujemo rukovodstvu Konkurencijskog vijeća da otpočne aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji će se bazirati na datim smjernicama Ministarstva finansija i trezora BiH, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zloupotreba u poslovanju Konkurencijskog vijeća.

- **Kontrolno okruženje**

Kontrolno okruženje je osnova sistema internih kontrola kojim se osigurava pozitivan ambijent u kom zaposleni provode različite aktivnosti i ostvaruju svoje obaveze u sistemu internih kontrola.

Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola i samim tim i kontrolnog okruženja vezana je za rukovodstvo Konkurencijskog vijeća. Uspostavljanje efikasnog i efektivnog sistema internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sistem obezbijediti (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od prevara, grešaka i eventualnih zloupotreba.

- **Procjena rizika**

Konkurencijsko vijeće nije uspostavilo jasne i nedvosmislene ciljeve poslovanja prema područjima i aktivnostima svoga poslovanja, tako da nisu utvrđeni rizici u odnosu na pojedine aktivnosti. Prema tome, Konkurencijsko vijeće nije u mogućnosti vršiti vrednovanje rizika sa stanovišta značajnosti procjene pojave rizika, procjenjivanje tolerancije za pojedine rizike i određivanje strategije za postupanje sa rizicima. Ovaj dio procjene rizika je ključni za preduzimanje mjera za sprečavanje rizika koji je sadržan u kontrolnim aktivnostima.

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora BiH i Akcioni plan za uspostavu sistema internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje Akcionog plana za jačanje sistema internih kontrola, a koju je imenovalo Vijeće ministara BiH Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

Utvdili smo da Konkurencijsko vijeće nije u propisanom roku sačinilo i uz godišnje izvještaje za 2005. godinu dostavilo Ministarstvu finansija i trezora BiH Informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama člana 18. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

Konkurencijsko vijeće je naknadno, u toku revizije izradilo i dostavilo navedenu Informaciju.

Konkurencijsko vijeće treba da definiše ciljeve poslovanja prema pojedinim područjima i aktivnostima koje nisu samo vezane za finansijski aspekt poslovanja. Na primjer, procjena rizika se može utvrditi za aktivnosti vezane za finansijsko poslovanje (budžet, nabavke, posebni programi, finansijsko izvještavanje i sl.), kao i za aktivnosti vezane za opšte poslovanje Konkurencijskog vijeća.

Takođe, skrećemo pažnju rukovodstvu Konkurencijskog vijeća da treba blagovremeno izraditi i uz godišnje izvještaje dostaviti Informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama člana 18. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

1.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Analizom budžeta ustanovili smo da postoje odstupanja traženog u odnosu na odobreni, kao i odobrenog i izvršenog budžeta, a koje su posljedica određenih slabosti sistema internih kontrola ovog procesa. Ovdje se prije svega misli na to da planiranje nije vršeno na osnovu potrebnih ulaznih parametara kao što su analize stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim resursima za izvršenje ciljeva i zadataka, kao i realnoj osnovi za blagovremenu popunu upražnjenih radnih mjesta predviđenih u traženom budžetu. S druge strane, Ministarstvo finansija i trezora BiH izvršilo je umanjeno traženog budžeta na stavci «Kapitalni izdaci» bez prethodnog usaglašenja sa Konkurencijskim vijećem, što je imalo za posljedicu da je Konkurencijsko vijeće u toku godine dva puta, po odobrenju Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršilo prestrukturiranje rashoda kojim je povećana stavka «Kapitalni izdaci» u ukupnom iznosu od 50.000 KM. Dalje želimo skrenuti pažnju na proces izrade plana za program posebne namjene «Competetion Advocacy» za koji su tražena sredstva u iznosu od 80.000 KM, a odobrena su u iznosu od 30.000 KM. Obzirom da nije došlo do utroška tih sredstava stvorene su rezerve za prestrukturiranje na poziciju «Kapitalni izdaci».

Utvdili smo da Konkurencijsko vijeće nije prekoračilo pojedine budžetske pozicije kao ni ukupan budžet, ali da postoje slabosti u planiranju budžeta koje se odnose na značajno odstupanje odobrenog od predloženog, kao i izvršenog u odnosu na odobreni budžet kako u planiranom broju zaposlenih tako i u nominalnim iznosima po pojedinoj budžetskoj poziciji.

Pregled traženog, odobrenog, prestrukturiranog i izvršenog budžeta dat je u Tabeli 1. u prilogu Izvještaja.

S obzirom da je kvalitetno planiranje budžeta, kao strateški važna osnova za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa, veoma značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima, predlažemo da se o budžetu i njegovom izvršenju raspravlja i na sjednicama Konkurencijskog vijeća. Potrebno je, takođe uložiti dodatne napore i poboljšati komunikaciju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, te usaglasiti stavke na kojima će se eventualno umanjeno plana budžeta izvršiti.

Revizija preporučuje da se planiranju i izvršenju budžeta projekata posveti više pažnje, uzimajući u obzir stvarno potrebne resurse za obavljanje planiranih aktivnosti. Ovakav način povezivanja planiranih aktivnosti i finansijskih sredstava značajan je i sa aspekta pravilnog izvještavanja o izvršenim aktivnostima i postignutim rezultatima projekta.

1.3. Nabavke

Ured za reviziju je uvažio činjenicu da je 2005. godina bila prva godina primjene novog Zakona o javnim nabavkama kao i činjenicu da je javni sektor tokom 2005. godine bio uskraćen za podršku institucija čije je formiranje predviđeno tim Zakonom. Međutim, ispunjavajući svoj mandat ipak ističemo obavezu poštivanja normi Zakona o javnim nabavkama, te u namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabavki, skrećemo vam pažnju na nedostatke u procesima nabavke koje smo zabilježili tokom obavljanja revizije.

Prilikom nabavki kapitalnih sredstava u Konkurencijskom vijeću nisu u potpunosti primjenjivane procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama. Naime, prije otpočinjanja procesa nabavki rukovodstvo nije donijelo odluke o nabavci kapitalnih sredstava u kojima bi se trebala procijeniti vrijednost nabavke kao i odrediti postupak koji se treba primijeniti prilikom konkretne nabavke. Takođe u Konkurencijskom vijeću nisu donosili odluke o izboru najpovoljnijeg dobavljača nakon provedenih procedura. Ukupne nabavke kapitalnih izdataka izvršene su u iznosu od 69.021,16 KM.

Mišljenja smo da se u Konkurencijskom vijeću trebaju dosljedno pridržavati važećih propisa koji uređuju poslovanje te institucije pa i u konkretnom slučaju odredbi Zakona o javnim nabavkama.

2. Korespodencija

Konkurencijskom vijeću je uručen nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Konkurencijsko vijeće je dostavilo svoje komentare na nacrt Izvještaja. Konkurencijsko vijeće nije dostavilo nove dokaze koji bi uticali na izmjenu nalaza sadržanih u nacrtu Izvještaja.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Konkurencijskog vijeća i naš odgovor.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego